

Селища с дневен център за пълнолетни хора с аутизъм*

*Представяне на проекта***

* Под аутизъм тук се разбират различните разстройства от аутистичен спектър, вкл. аутизъм, генетични изменения и други състояния, които се характеризират с интелектуални и речеви затруднения, трудности в общуването и т.н.

** Проектът е насочен към пълнолетните хора от онази част на аутистичния спектър, при която биха имали затруднение да се адаптират към живота в обществото (да ходят на работа, да се грижат за домакинството си, да създават семейство и т.н.), но са физически самостоятелни и активни.

В България, както и в световен мащаб, **броят на родените деца от аутистичен спектър непрекъснато нараства**. В страната ни тази вълна започва около 2012 г. **Деца от началото на вълната са на 12 години към момента, а след 6 години ще станат пълнолетни.**

"Какво ще правят по цял ден пълнолетните деца с аутизъм?"

Къде ще ходят? Кой ще се грижи за тях? Какво ще работят?

Много от хората с аутизъм биха могли да имат **осем-часови занимания**, но е важно да се осигурява **редуване на дейностите** в рамките на този период. Също така – да се **спечели интересът** им към даденото занимание и да има **външна подкрепа**. Трудовият пазар в класическата му форма рядко предлага подобни възможности.

Хората с аутизъм имат нужда от решение, което:

- **да запълни дните им**
- **да им осигури грижа**
- **да допринесе за чувството им за стойност и уважение.**

Родителите на деца с аутизъм от първата вълна в момента са на възраст около 45-50 години. **След 20 години те ще са пенсионери**, а след още 10 години вероятно ще имат физически затруднения в грижата за своите пораснали деца с аутизъм, които тогава ще са на възраст около 40 години и вероятно ще имат пред себе си още дълги години живот.

Въпросът, който си задава почти всеки родител на дете с аутизъм е:

"Какво ще се случи с моето дете, след като си отида един ден?"

Кой ще се грижи за него? Кой ще му осигурява храна, дрехи? Кой ще му помага да преодолее загубата и да продължи напред?

Деца с аутизъм повишават своята самостоятелност, но на практика не се достига пълна пригодност за живот в обществото. Често те не се справят с финансите, не разбират лъжата, интригата, измамата. Тези деца не разбират света ни и могат да бъдат лесна плячка на хора, които преминават границата на морала и човешките норми.

За да живеят добре, хората с аутизъм имат нужда от:

- **сигурна среда**
- **яснота и структура**
 - **защита**
- **грижа с човещина и уважение**
 - **общуване**
- **разбиране и приемане**

Проект за изграждане на селища с дневен център за пълнолетни хора с аутизъм

*"Няма по-голяма награда
за предците ни от това
да изживеем живота си
по най-щастлив,
стойностен, отдаден
начин. Това и нищо друго
дава най-голям смисъл
на жертвата и обичта,
с която те са ни дарили."*

■ Мисия и кауза

“Пълноценен живот
и добра среда
за пълнолетните
хора с аутизъм.

Подкрепа на
родителите и
семействата в
грижата за тях."

■ Път за постигане

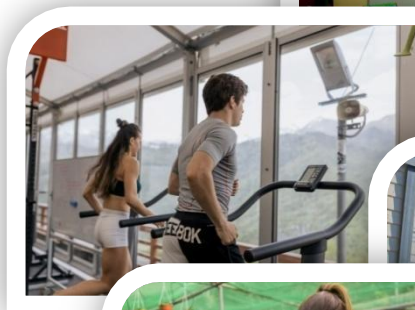
Изграждане на селища с дневен център като се започне от едно селище, и се пренася опит при всяко следващо.

Пилотното селище ще бъде в близост до гр. София, сред природата. След това ще се създадат още няколко селища до гр. София. Успоредно с тях ще се изградят такива и в близост до по-големите градове в България.

■ Какво представлява дневният център

Това е зона, създадена специално за хора с аутизъм, в която те ще могат да имат разнообразни дни, включващи:

- ❖ трудови дейности, творчество и креативност
- ❖ обучения, терапии
- ❖ забавления, отпускане и почиване
- ❖ общуване в своя постоянна малка група
- ❖ поддържане на добра форма
- ❖ работа на открито
- ❖ разходки сред природата

Как функционира

- **Целодневно** (по 9 часа), като всеки ден е с различна програма с поне **4 вида дейности**, всяка една с продължителност до 2 часа.
- Програмата се изпълнява в **постоянни малки групи**, включващи **5 пълнолетни хора с аутизъм** и един **асистент**.
- В повечето зони има поне **1 терапевт или друг специалист**, който заедно с асистента на групата организира изпълнението на дейността към зоната.
- Отделено е **време за хранене** – обяд, предобедна и следобедна закуска.
- В края на деня групата се насочва към изхода, където ги **посрещат родителите /** роднините, прибират ги, и ги довеждат на следващия ден.
- Хората с аутизъм, които ще живеят извън селището, ще **пътуват ежедневно**, докато онези от тях, които ще живеят в селището, ще **остават на място**.
- Дневният център ще **работи и през почивните дни** за пълнолетните хора с аутизъм, които или не е възможно да бъдат водени през седмицата, или самите те имат занимание (работа) тогава.
- Капацитетът на центъра е **до 100 души** (до 20 групи от по 5 възрастни с аутизъм).

■ Какво представлява селището

Място, специално изградено за хора с аутизъм, където те ще живеят постоянно с или без семействата си.

Селището ще е пространство, където аутизмът е приет, съобразен и облекчен. Средата, дизайнът, пространствата, правилата, нормите на поведение и начинът на взаимодействие ще толерират специфичното за хората от аутистичен спектър, така че те да се чувстват на място, да живеят по-спокойно и с много по-малко напрежение.

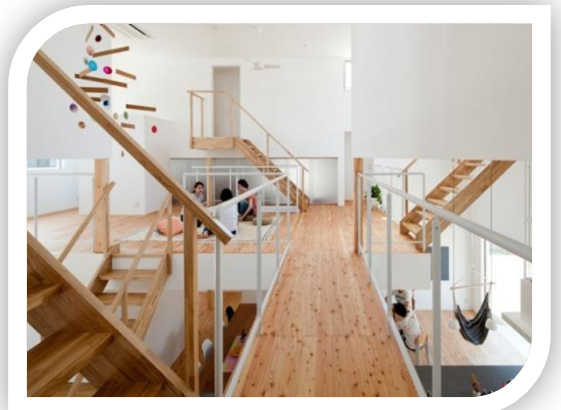

В селището пълнолетните хора с аутизъм ще имат възможност **да живеят в семейни къщички със своите семейства** или с част от тях.

Къщичките ще бъдат **до 10 на брой**, като ще са подредени по двойки с топла връзка за бърза подкрепа. Всяка къщичка ще има свой малък двор.

В селището ще са настанени и пълнолетни хора с аутизъм, чиито родители нямат възможност да се настанят с тях в селището или са починали. В този случай те **ще могат да живеят със своята постоянна група от семеен тип**, изградена от пет пълнолетни хора с аутизъм и двама наставници. В селището ще са настанени до 10 такива групи. Всяка група ще живее в **самостоятелна къща**, която ще е разположена между семейните къщички - общо **до 10 къщи**.

■ Как ще се реализира проектът

Участващи в проекта:

Фондация "Спектърни хора", която ще отговаря за изграждането: на базата на селището и центъра, на правилата и стандартите за работа, както и на системата за устойчивост и управление на качеството. Фондацията ще събира средства и друга подкрепа за реализирането на проекта.

ЦЕЛ НА ПРОЕКТА:

Първото селище ще се изгради **до 7 г. Дневният му център** ще отвори **до 3 г.**, приемайки и деца на 14-15 г., за да се оформят групите. **До края на 2033 г.** ще отворят врати **още 3** селища с център към тях.

РЕЗУЛТАТИ:

За 10 г. – **240 души с аутизъм** ще получат своя **специален дом** в едно от 4-те селища и заедно с **до 560 души с аутизъм, идващи през деня** – ще работят, ще се развиват, ще почиват и общуват в среда, създадена за тях – **с обич и грижа.**

Общината на района на селището и дневния център може да оказва подкрепа по линията "лицензиран доставчик на социална услуга" с грижа за възнагражденията на заетите в центъра и в селището специалисти, терапевти и асистенти.

Родителите, чиито пълнолетни деца с аутизъм ще ползват селището и дневния център, ще поемат разходите за битовите нужди на децата си (храна, дрехи и т.н.).

Обществото ни като цяло – ще се радваме да се включи с физическа, с финансова подкрепа и с добра мисъл.

Етапи по проекта:

1. Осигуряване на **терен** за построяване на селището с дневен център.
2. Изграждане на постройките за **дневния център** и стартиране на дейността му.
3. Изграждане на постройки за живеене на хора с аутизъм **със семействата им или с част от тях.**
4. Изграждане на постройки за постоянно настаняване на хора с аутизъм **без придружители.**
5. **Довършителни дейности** (площадки, пътеки, беседки, водни площи и т.н.).

Настоящ етап: **I-ви етап:** Осигуряване на терен. **Стъпка:** Избор на място и събиране на средства за закупуване на терена.

- **Целева сума за събиране:** 200 000 лв.*
- **Срок за реализиране на I-ви етап:** до края на 2025 г.

* В случай, че теренът се осигури за по-малка сума, средствата ще се пренасочат към II-ри етап: Изграждане на база за дневния център.

За повече информация:

Светлана Мутафчиева
0887 475 410
info@spectrum-people.org
www.spectrum-people.org